PRZEŁAMUJĄC FALE

OJCZYSTY – DODAJ DO ULUBIONYCH

Nie będziemy się rozpisywać o głośnym swego czasu filmie Larsa von Triera, chodzi nam wyłącznie o jego tytuł. Popularność filmu sprawiła, że polska wersja jego tytułu – „Przełamując fale" – wpłynęła na postać rodzimego frazeologizmu – zwrotu utworzonego wokół czasownika PRZEŁAMYWAĆ, znaczeniowo i konotacyjnie powiązanego z treścią i przesłaniem filmu. Poprawna – jedyna poprawna! – postać tego frazeologizmu to PRZEŁAMYWAĆ PIERWSZE LODY (a nie: „przełamywać lody"), jego znaczenie zaś to 'pokonywać początkowe trudności, bariery w porozumieniu się z kimś, w nawiązaniu kontaktu; przezwyciężać początkową nieśmiałość, nieufność'. Owe początkowe trudności i początkowa nieśmiałość czy niechęć z definicji zwrotu znajdują odzwierciedlenie w jego postaci: PRZEŁAMYWAĆ PIERWSZE LODY (a nie tylko lody), dlatego też człon PIERWSZE jest istotny. Na błędne opuszczanie owego członu wpłynęła także postać angielskiego odpowiednika tego zwrotu – *to break the ice* – w którym nie ma miejsca na liczebnik porządkowy czy przymiotnik. Język się zmienia, ale tym bardziej warto dbać o jego poprawność.